

DEBRECZENI HIRLAP

Fizetési árak: Egész evre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Ifj. Gily Ede.
 Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
 Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
 Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Kegyesszelokra.

Debreczen, február 8.

(—n) Vegye tudomásul mindenki, hívő és kevésbé hiszékeny egyaránt, hogy e két fogalom: katolikus akció és néppárt nem egy és ugyanaz, hanem egymástól egészen eltérő, különböző két dolog.

Zichy Nándor gróf ő excellenziája, Zelenyák és a többi hecckáplánok kegyelméből a „nép“ (az egyházi politikai reformokkal „elégedetlen“ nép) vezére ugyanis akként disztinált egy saját külön nyilatkozatban, ahogy fönnebb megirtuk. Eb vagy — kanis többé nem mindegy. Megjelent pedig ez a fönnebb megirt finom disztinckció a kegyelmes ur saját külön lapjában, mely (a nyilvánosság kizárásával) új év óta nyomódik a székes fővárosban. És szól a nyilatkozat válaszképpen a kommentárookra, melyekkel a gonosz szabadelvű lapok ugyancsak Zichy Nándor gróf ő excellenziájának egy körlevelét kísérték. Ezt a körlevelet ő kegyelmessége az ország méltóságos és főtisztelendő káptalanaihoz intézte, kérvén őket, hogy ha netán kezelnek olynemű alapítványokat, melyek a cél különös meghatározása nélkül csupán pro piis finibus (kegyesszelokra tételtek,) bocsássák ezek kamait „részben vagy egészben, egy-két éven át“ ő excellenziája rendelkezésére, mert meggyőződése szerint napjainkban és hazánkban „piusabb finis“ (kegyesebb cél) „nem létezik azon

nagy és szent elvek megvalósításánál, a melyek diadaláért a katolikus akció megindult.“

Erre a cifra körlevélre, melyet a gonosz liberális lapok nyilvánosságra hoztak, Zichy Nándor gróf ő nagyméltóságának látta valahogy mentegetődni. Azt állítja, hogy abban a levélben egy szóval sem említette a néppártot, „azt pedig mindenki tudhatja, hogy a káptalanok olyan pénzeket is kezelnek, amelyek nem egyházi, sem jótékonyági alapítványok.“ Szóval a „katolikus akció“ nem „néppárt“ és ő — a körlevelező — csak afféle privát szivességre kérte a káptalanokat, amelyhez a szabadelvűeknek semmi köze.

A néppárt kegyelmes vezérének disztinckciója épp olyan — naiv, a milyen nyakatekert és furfangos. Vajjon van-e széles e hazában józan emberfia, a ki a Zichy Nándor „katolikus akció“-ja alatt mást ért vagy mást érthet, mint a néppárti korteskédést! Vajjon van-e, a ki nem tudná, hogy a néppárti akció nem más, mint a vallásnak lelketlen belekeverése a politikai küzdelembe, a legádázabb pártharcokba?

A néppárt nevé alatt bujkáló „katolikus akció“ rutul visszaél a politikai szabadságokkal, mert vallási, szociáldemokratá és egyéb „népszerű“ álcák alatt egyenesen fanatizálja, bolondítja a népet.

És ezekre a hazafiatlan, népámitó czélokra az illető „párt“ nagyméltóságú vezére pénzeket kér oly káptalani alapítvá-

nyokból, melyeket pro piis finibus tettek egyes nagylelkű adakozók!

Nem tudjuk, mit csodáljunk abban: a körlevél vakmerőségét vagy pedig a mentegedő nyilatkozat együgyűségét.

A magyar káptalanok, a magyar püspöki kar és a magyar kormány hazafias kötelességtudására appellálunk. Reméljük, bizva bizunk benne, hogy a káptalanok nem fognak segédkezet nyújtani az annyi furfanggal kieszelt néppárti visszaélésekhez. A hazafias püspöki kartól, meg a felelős magyar kormánytól pedig joggal elvárhatjuk, hogy egyes, netán mégis mutatkozó néppárti hajlamokat a káptalanok körében féken tartja, illetőleg, ha már késő lenne, azokat példásan megfenyítse.

A néppárt és a katolikus akció tehát két különböző dolog. Hanem azért a néppárt vezére a katolikus akció céljaira káptalani pénzeket kér — pro piis finibus.

Politikai hírek.

A királyi pár és Faure elnök.

Nizzából táviratozzák, hogy Faure Felix, a francia köztársaság elnöke márczius 5-én Ferencz József királyt és Erzsébet királynét Cap-Saint-Martinban meg fogja látogatni. A királyi pár a látogatást vagy még az nap, vagy márczius 6-án fogja viszonzni.

A klegyezés Ausztriával.

A „Politik“ tudósítója azt jelentette lapjának, hogy az osztrák és magyar kormány

párjával választaná, a forrongó lavina kitört, elhagyta a szülői házat.

Elment a nélkül, hogy bucsut vett volna attól a háztól, mely nevelte s melyet akkor utoljára látott. Elment szép ideáljához, hogy megkérdeje:

— Igazán szeretsz Elzám? ...

— Hogy szeretlek-e?! — Igen, — volt a különben várható s a fiúnak boldogító válasz.

— Ugy egymáséi leszünk — mondá Andris nagy elhatározással.

S övé lett. Ugy, hogy ez egyszer bár Patak Andris megcsalta önmagát, mert sokkal jobban szerette a leányt, mint hitte, de fiatal szívének nem volt oka megbánni elhamarkodott tettét, mert édes, igaz volt a viszonzszerlem. Az a szerelem, mit eleinte tán tréfának vélt s muló játék gyanánt említett, de később meggyőződhetett, hogy édes hál az s hogy bátran boszulhatja meg önmagát, azzal, hogy belenyugodjon.

Hogy megmutassa, hogy tud igazán szívből szeretni.

IV.

Gál Elza, mint mondám, szegény szép leány volt, minden szegénysége mellett azonban megtudta azt a hüséget tartani, a mit szerelmesének esküdött s a mit az oltár előtt ismételt. Azok, kik szüleit ösmerték, nem sok jót tételtek fel róla, mivel sok családi perpatvart éltek át a szülők. Akadtak, kik azt is mondták reá, hogy: „az alma nem eshetik messze fájától“.

A kik ezt mondták, csalódtak, a szép

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Szerető szívek.

I.

Szegény, de szép leány volt Gál Elza Nagy, éjfekete szemei, csodával határos plasztikus karcu termete, fehér arcza, s azon az a fitos orr, meg azok a piczinyke lábak, mindmind arra vallottak, hogy ez a meglett szép kis leány szerelemre termett.

Szerelemre születni szegényen! Mert biz a szegénységgel bajosan párosuló hozomány az igaz szerelem. Neki, kinek küzdeni kellett még a mindennapi kenyérért is és szeretni tudni! Minő fogalom ez! Kora reggeltől késő estig találhattuk varró asztalkája mellett, az volt minden öröme s az éjjele csak nyugodalmat nyújtott neki, hogy a reggeltől kezdve és megújult munkakedvvel köszöntse.

De mint semmi, úgy az ő kis szivecskéje se tudott megnyugodni az ő öröknek vélt megszokott egyhangu magányában. Vágyott valami után; valami, a mi kimondhatatlan volt neki, habár néha egy szép barna fiu képében meg is jelent előtte; valami, a mi miatt szüknek érezte keblét, a mi az ő kis szívének takarta. Hiába töprengett, mi lehet az, eleinte nem tudta, de nem is akarta tudni; később rá kellett jönnie, vagy felvilágosították (?) hogy az — a szerelem.

Gál Elza már ekkor érezte, hogy szeret is.

II.

Szeretett egy magas barna derék fiut, Patak Andrist, ki a férfiszépség mintaképe volt mindama jó tulajdonságokkal, mely igaz érző szívvél és becsülettel nyíltsággal párosult. Csak egy rosz vonása volt, a mit feljegyeztek róla, hogy a mily forrón, nagyon tudott szeretni, úgy elis tudott lángolni.

Mit törődött azonban ezzel a szép kis Gál Elza; ő tudta, hogy szeret s hogy viszonzszerettetik, nem számított, hogy ennek vége is lehet: hisz, a ki szeret, nem szokott számítani, — arra pláne nem, hogy az a szerelem valaha meg is szűnjön. Igaz, ezuttal oktalan is számított volna, mert a két szerető szív boldog volt s gyakran a kis varróasztalka mellett maradt kéz a kezébe s Patak Andris „szeretsz“-ére vagy a boldogító „szeretlek Andris“, vagy egy csók felelt.

A kis leány megérte azt, a mit szíve csak sejdíteni mert egykor, hogy valóban szeret és viszonzszerettetik.

III.

Patak Andris jó családból való fiu volt, szülei becézgették s nagy jövőt vártak tőle. A fiu bár sok bolondságot csinált életében, de mind a mellett reméltek s mondogatták: „fiatal vér, hadd forja ki magát?“ S forrot, nem is csalódtak a szülők e forrásban eddig, míg a szép kis Gál Elzát meg nem látta. Ekkor azonban érthetetlenül megváltozott. Eleinte bus, majd ismét tivornyára vágyónak mutatta magát s végül mikor látta, hogy szülei ellenzésére talán az esetben, ha azt a kis leányt

közt lefolyt kiegyezési tárgyalások pozitív eredményre mindaddig nem vezettek, leszámítva annak a megálapítását, hogy a két kormány egyöntetű jegyzéket fog az osztrák-magyar bankhoz intézni. Badeni miniszterelnök kollegáival visszatért Budapestről Bécsbe és külön kihallgatáson referált a császárnak a kiegyezést stániumáról. Politikai körökben azt beszélik, hogy a magyar kormány részén kell keresni azokat a nehézségeket, melyek a kiegyezési tárgyalásoknak útjában állanak. Különösen a pénzügyi kérdésekben nem akar a magyar kormány tágítani. A szóbeli tárgyalásokat hirszerint, csak márcziusban folytatják, amikor tanácskozássra ül össze Bécsben a két parlament kvóta-bizottsága. Tekintettel e körülményre, tekintettel továbbá az osztrák képviselőház által földolgozandó nagy anyaghalmaza és tekintettel végre a budapesti miliumi kiállításra, melynek programja a magyar képviselőház tárgyalásait siettetni nem fogja, egész bizonyossággal lehet számítani rá, hogy a két parlament a kiegyezés megújításával a tavaszi ülészek során már nem foglalkozhatik. Badeni miniszterelnök állítólag azt mondta volna, hogy ő nem merne olyan kiegyezési javaslatot, melyet el nem fogadnának, terjeszteni a parlament elé. A kvótát illetőleg hírlik, hogy Magyarország kész volna (?) a 35:65 kulcsot elfogadni.

Az egyházak joga a vagyonszerzésre.

A kir. kuria február 1-én tartott teljes ülésében kimondotta, hogy az egyháznak ingatlan vagyon szerzését tiltó, ugynevezett holt kézről szóló törvények, nevezetesen a 1498. évi 55. és 65., az 1647. évi 17. és az 1715. évi 16. törvények jelenleg a szokásjog és az ország magánjogi intézményeinek fejlődése következtében érvényességüket veszítettnek tekintendők. E kuriai teljes ülési határozat következtében a bíróságok valamennyi recipiált egyházzal szemben ingatlan szerzésére és az ingatlan telekkönyvi átírására

leány és a fiatal ember mint férj és feleség boldogan éltek; nekik a gyermekes bohóság s néhány léha apró csevegés többet ért bármilyen másnál.

Azokban a napokban, mit mézes heteknek nevezünk s mit ők is átéltek szépen, nem játszott közbe semmi diszonáns. Valódi mézesek voltak azok, oly méz, a mit két fiatal lény egymás ajkán talál fel.

Később azonban baj lett. A tragédiák szomorú előjele náluk is kopogtatott, habár nem is ő köztük, hanem a szülők között; azok között, a kik már egymás életét megkeserítették s most megakarták ölni gyermekök boldogságát is.

A férfi szülői a házasságot rangon alólinak tartották, mintegy semmisnek tekintve azt s haragjuk mellett mindenféle ürügyet kerestek, hogy csakugyan semmisnek látszassék is az. Így hintettek konkolyt a boldog pár között. Bár tán ez nem lett volna a baj oka.

De hasonlóképpen tettek a leány szülei sem, sőt épp ők voltak a bajnak legnagyobb okai, mert még ők otthon kicsinyes veszekedéssel töltötték idejüket, miáltal persze nem ment a dolog s e miatt a kereset sem s míg azelőtt éltek abból a fillérekből, a mit a fiatal leány keresett; most, mikor az elhagyta a szülői hajlékot, érezhető hiány lett s beköszöntött a veszekedőkre az éhség, de ők nem hogy belátták volna hibájukat s munka után néztek volna, tovább folytatták tétlenségüket s hol az egyik, hol a másik ment a fiatalok nyakára, őket kiszipolyozni s kezdő házas életüket megrontani.

Éltek boldogan a fiatalok így is azért

vonatkozólag nehézségeket jövőre nem fognak támasztani.

Az interparlamentáris konferencia.

A képviselőház egyik termébe számos képviselő jött össze értekezletre, a végből, hogy a milleniumi ünnepek rendén Budapesten tartandó interparlamentáris konferencia előkészítésére az intézkedéseket megtegye. Az értekezlet két albizottság feladata lesz a konferencia munkarendjét megállapítani, a másiké a gazdasági ügyek elrendezéséről gondoskodni. Az albizottságok 15-15 tagból állanak, a kiknek kiválasztásával az értekezlet Jókai Mór, Széll Kálmán, Apponyi Albert gr. és Pázmány Dénes képviselőket bizta meg.

Uj főispán.

A borsodmezei főispáni állás betöltéséről szállongó hírek legalább is koraiak, mint-hogy a kormány nem is szándékozik a legközelebbi napokban ezt a főispáni széket betölteni. Megbízható forrásból vett értesülésünk szerint illetékes helyen erre az állásra első sorban Vay Elemér b. van kombinációba véve. Borsodban, amint Miskolcra írták, Vay Elemér kinevezését máris bevezették, bizonyos tekintet s még ellenzéki körökben is rokonszenvesen fogadják eme kinevezés hírét.

Külföld.

A bécsi választások.

A tartománygyűlés községi és alkotmányügyi bizottságában Lueger sürgős indítványát tárgyalták a bécsi közseggtanácsosi választások időpontjának közzététele tárgyában. Noske hangsúlyozta a választások mielőbbi végrehajtásának szükségét. Kielemánségg helytartó megjegyezte, hogy nem lehet a kormánytól követelni, hogy határozza meg a választások időpontját, mert ez kizárólag a felelős kerületi főnök dolga. A kormány nem rendelte el az új választások késleltetését és hangsúlyozza, hogy az előkészítő munkálatokat teljes erővel folytatják, úgy hogy előreláthatólag az első választási határ-

egy darabig. De mint a hol nincs alap s kevés a jövedelem a kiadáshoz képest, a kezdete a romlásnak az adóság csinálásban mutatkozott, a folytatása a minduntalan ezek-válások volt s a vég...?

... A vég csak aztán, de a remélhető alakban következett.

V.

Egy napon Patak Andor és neje köznapias vacsorájuk mellett ülve, csevegésbe merültek, mint egy csendes kopogás zavart meg, a minék „szabad”-jére egy idegen jövetelét jelenté. Az idegen a férfit hívta s pár szót sugva, távozni igyekezett, mire Patak Andris izgatott lett s még ottlétekor az arcába csapta mondójának, hogy:

— Nyomorult ember, hazudsz!

Tudva azonban, merről fúj a szél, lecsillapodott, hogy annál jobban elkeseredjen. — Isszonyu gondolatok bántották. Nem elég volt, hogy tulajdon vérei adósságokba s nyomorba kergettek, most még valaki nyíltan inzultálja azt, a kit ő úgy bálványoz. Ez több, mint elviselhetett. Tudta bár, hogy neje, a kiről a gyanúsítás szólt, ártatlan minden dologban, mégis a naiv ember gyengének érezte magát, hogy szembeszálljon az áramlattal.

Nejének megis mondta, hogy mivel gyanúsították, a mire csak azt felelte:

— S te hiszed?

Ez a felelet maga oly ártatlan és nyílt volt, hogy meggyőződhetett, hogy itt nem bünyösöl, de a férjét mint tövelgyöt szánó nővel van dolga.

Mind a mellett a férjét rendkívüli elhatározása nem hagyta nyugodni s a mi már a válságos állapota kezdetén megérlelődött, benne

napot valamivel márczius 3-ika, tehát a törvényes határidő letelte előtt kitűzeti. Noske előadó indítványára a tartománygyűlés egyhangulag kifejezi várakozását, hogy a választások mindenestre márczius közepéig megtörténjenek.

Boris herceg vallása.

A pápa egyelőre ignorálni fogja a Ferdinánd fejedelemnek a szentszékre czélzó passzusát. De valószínű, hogy később valamelyik allokucziójában vissza fog térni a dologra. Ünnepiesen nem fogják Ferdinánd fejedelmet exkommunikálni. A Vatikánban az a felfogás uralkodik, hogy a fejedelem imént tett lépésével ugyanis elszakadt az egyháztól. Ferdinánd fejedelmet jövőre sem miféle szentszékben sem fogják részesíteni.

Az orosz távirati ügynökség értesülései szerint gróf Golemicsev a czár testőrezrede Pétervárról Ferdinánd fejedelem levelére szóló válaszzsal haladéktalanul Szófiába utazott és Boris hercegnek az ortodox hitre áttérése ünnepségében részt fog venni.

Botrány a galicziai tartománygyűlésben.

A tartománygyűlésben óriási botrány volt. A tartományi bizottság Szkinszki képviselő megválasztásának jóváhagyását indítványozta; a néppárt ellenezte ezt az indítványt, Bojkó néppárti képviselő szemére lobbantotta a Háznak, hogy a néppárti indítványokat ignorálja s ha egy képviselő Lengyelország helyreállítását indítványozná, a többség még azt is elvetné csak azért, mert az indítvány néppárti képviselőtől került ki. Erre óriási zaj támadt. A brahámovic azt állította, hogy Bojkót Lengyelország ellenségei inspirálták, Stepánuovszki sirva tiltakozott Bojkó kifejezései ellen, Jordán odakiáltotta Bojkónak: Marha! Bojkó újra akart beszélni, de az egész jobb oldal kiment a tereméből és csak akkor tért vissza, mikor Bojkó sajnálkozásait fejezte ki azok miatt, a miket mondott.

most hogy az incidens felszínre került, ismét elrabolta akarát erejét s nem hagyta nyugodni míg most már azt is el nem mondá nejének.

A nő biztatta, ő mondta hát:

— Elza, halljunk meg — mondá a megrogzött fanatikus rajongásával hozzá — ott a tulvilágon tisztán és szabadon szerethetjük egymást. Nem bánt senki, nem áskálódik mi utánunk senki s nem is választott el semmi bennünket.

Majd szünet mulva hasonló vad rajongással beszélt a fiatal, fáradt szívű szerelmes a tulvilági boldogságról.

A bohó asszony pedig hitte mindazt, mert hatalmába került s szinte merengően nézve férjére, boldogan képzelve, hogy mégis milyen jó lesz nekik meghalni s a másvilágon feltámadni.

— Nem bánom Andris — felelé hát egyszerre ébredve — legyen, de ott is szeressük egymást nagyon.

— Nem bánod?

S revolvere után nyult a férfi, hogy két tiszta lélekkel, kik ezen a világon nem tudtak oly helyet találni, hogy nyugodtan, önzetlenül szerethessék egymást, — leszámoljon.

Aki nem birt küzdeni a léttel, azt és szép nejét hamar leküzde két kis golyó.

Most már rajongó szívek el mehettek fejfájukhoz zarándokolva, mert a kettős fejfa mi hantjukat takarja, megtanít arra, hogyan kellett volna igazán szeretni.

Papp Andor.

A czár... A szkupst... hály megkérdez... terelnőtől, h... „S z o c z i a l o... mely gyalazza... hogy a koronáz... miniszterelnök... illető lap ellen... lépéseket. Az i... teljes ellentétbe... orosz czárhoz... tóriai és hagyó... terpelláló kijel... laszával meg... Miklós or... Garasani... det fogadtak... szkupstina meg... meleg rokonsze... és az orosz nép...

A kiál

Az 1896-i... ország ezredév... ünnepét.

Ezer eszté... ünneplő hang... nemzet bánato... dicsőségeinek...

A fideső m... kiemelkedő mo... nemzet dicsősé... seink pedig a...

bent a hazábar... határain tul. É... harczeit, védelh... a Nyugat népe... kézzel harczoit...

Harczoitunk, h... hogy a haladás... megközelítsük.

Ezerévi m... tottunk az ezre... eseményéig, a...

hatjuk, hogy i... kája a békés... szentelve s hog... tözött erővel ig... szaszerezte a n... egyenjoguságát...

Dolgoztur... fejlődésén s jö... sán az ipar, a...

mányok lendül... Az ezredéves ü... kel való hiru... hanem arról,

folytonos küzd... sitettük hazafi... nem állott min... mit ma felmut...

ték arra, hogy... dern nemzetlét... már elég érett...

Ezt a biz... hivatott a nem... ünnepélynek t...

A nemzet... sorban a magy... külföldnek arr... a mink van, a...

tükre a jelen... gunkat, sem m... tökéletesnek k... kisebb részleté...

nincs és nem... kell venni e k... tényezőjének, a... munkája és so...

A czár a szerb skupstinában.

A skupstina ülésén Pavlovics Mihály megkérdezte Novakovic miniszterelnöktől, hogy miért nem kobozták el a „Szocialdemokrat” utolsó számát, mely gyalázza az orosz czárt és azt ajánlja, hogy a koronázás napján bombát vessenek. A miniszterelnök azt felelte, hogy a kormány az illető lap ellen meg fogja tenni a szükséges lépéseket. Az ily kifakadások azonban mindig teljes ellentétben állanak a szerb népnek az orosz czárhoz és az orosz néphez érzett historiai és hagyományos rokonszenvével. Az interpelláló kijelenti, hogy a miniszterelnök válaszával meg van elégedve és éltette II. Miklós orosz czárt. (Viharos zsvivó.) Garasanin elnök indítványára napirendet fogadtak el, mely kijelenti, hogy a skupstina megveti az ily kifakadásokat, mert meleg rokonszenvével viseltetik az orosz czár és az orosz nép iránt.

A kiállítás jelentősége.

Az 1896-ik esztendőben ünnepli Magyarország ezredéves fennállásának nagy nemzeti ünnepét.

Ezer esztendő történetének határkövén, ünneplő hangulatban tekint majd végig a nemzet bánatos szenvedéseinek és örömteltes dicsőségeinek változatos sorozatán.

A fűdicső mult történetének minden egyes kiemelkedő mozzanata hirdeti, hogy életünk a nemzet dicsőségének volt szentelve, törekvéseink pedig a műveltség ösvényét egyengették bent a hazában és a kelet felé, messze a hazárain túl. Évszázadokon át küzdöttük a lét harczeit, védelmezve e szentelt földet s ezzel a Nyugat népeit a támadások ellen. Az egyik kézzel harcoltunk, a másikkal dolgoztunk. Harcoltunk, hogy a támadásokat elhárítsuk, hogy a haladás terén a nyugati nemzeteket megközelítsük.

Ezerévi munka és küzdelem után eljutottunk az ezredik év ünnepeinek messzeható eseményéig, a mikor büszke öntudattal mondhatjuk, hogy immár mind a két kezünk munkája a békés fejlődés áldott művének van szentelve s hogy évszázadok mulasztásait ketőztött erővel igyekeztünk pótolni, midőn visszaszereltük a nemzet szabadságát és kivívta egyenjogúságát a többi művelt államokkal.

Dolgoztunk a nemzet érzetének hatalmas fejlődésén s jövőjének hatalmának megállapításán az ipar, a gazdaság, a művészet, a tudományok lendületének arányos biztosítása által. Az ezredéves ünnepen nem a többi nemzetekkel való hiu versengésről kell beszámolnunk, hanem arról, hogy az adott viszonyok és a folytonos küzdelmek között becsületesen teljesítettük hazafias kötelességünket s ha a siker nem állott mindig arányban az akarattal: a mit ma felmutatni tudunk, talán elég biztosíték arra, hogy a mulasztásokat pótolni s modern nemzetlét alapján tovább építeni, hazánk már elég érett és elég erős.

Ezt a bizonyosságot szolgáltatni leginkább hivatott a nemzeti kiállítás, mely az ezredéves ünnepélynek talapzata és kerete lesz.

A nemzeti kiállítás beszámoló lesz első sorban a magyar hazának és másodsorban a külföldnek arról, a mit elértünk, a mit tudunk, a mink van, a mink lesz. Tárháza a multnak, tükre a jelennek s jövőnek. És mert sem magunkat, sem másokat ámitani nem akarjuk, tökéletesnek kell lenni a kiállításnak a legkisebb részletig, nem takargatva azt, a mi nincs és nem szépítve azt a mi van. — Részt kell venni e kiállításban a nemzetlét minden tényezőjének, a kinek tehetsége, termelése, munkája és sok esetben csak létezése is szá-

mot tesz. A földmivelés, a gazdaság, az ipar, a művészet és kulturai haladás minden más ágának sokféle képviselőit, összhangzó arányban, de lehetőleg teljes egészükben kell felmutatnunk, hogy nemcsak képet adjunk arról, a mit felmutatni tudunk, hanem hogy megismervén magunkat, felismervén hézagainkat, levonhassuk a tanuságokat a másik ezer év elején kulturai haladásunk rendszeresítése és tökéletesítése érdekében.

A népek történetében alig volt még alkalom, mely kinálkozabb lett volna minden ízében nemzeti, nagyszabású kiállítás rendezésére, mint a mostani, mely elütőleg az ujkori kiállítások szokott képétől, mindenekelőtt ünnepi aktus és csak azután tartja szem előtt az elmaradhatatlan gyakorlati célokat.

Nem helyezi ugyan háttérbe a kiállítók előnyeit, sőt a multak tapasztalatainak okulva ezek gondos kiaknázására kiváló súlyt fektet, de a nemzeti ünnep kidomborodó jellegénél fogva, ugyszólván kötelezővé teszi az általános részvételt a kiállítók s a közérdeklődést a nagyközönség részéről.

Tegye meg tehát mindenki kötelességét. A nemzet örömnépében való részvétel nemes vágya által felidézett hazafias érzés parancsolja minden hivatott tényezőnek a jelentkezősét, a részvételt.

Nem rábeszélés, hanem az a tudat, hogy az illetőnek a hiállítás helye, sőt hivatása van, ez buzdítsa a termelők ezreit a kiállításban való részvétel előkészületeire.

Gelléri Mór.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 7.

Nagyon kevesen hallgatták a mai ülés első szónokát, Madarász Imrét, aki a népoktatás ügyével foglalkozott behatóan, s főleg a tankönyvek reformjáról és az iskolai adminisztrációról tett szakszerű megjegyzéseket. Az a kevés ember is, aki a teremben volt, nagyon kevésbé érdeklődött a magyar nemzeti és vallásos nevelés iránt, amit Madarász buzgón ajánlgatott a kormány figyelmébe.

Hanem egyszer csak áttért a nő emancipációra. És a kis számú hallgatóság pár percze figyelmesebb kezdett lenni.

— A nőknek az egyetemre bocsátását nem tudom helyeselni. Megmondjam-e, miért?

— Mert öregszel! — felelt a szónok helyett Nánássy Ödön.

Madarász pedig röviden végzett a nőemancipációval, amelynek nem barátja, mert attól fél, hogy a nőt elvonja magasztos hivatásától. Ismételtlen figyelmébe ajánlotta a miniszternek a népoktatás hiányait és aztán kijelentette, hogy a költségvetést elfogadja.

Ugron Gábor a miniszter beszédében felvetett egyházpólitikai kérdésekkel foglalkozott. Szinpadi hatás keresését vetette a miniszter szemére. amiért felolvasta a királyi rezolúciót. A katolikus autonomia létesítése azért is kívánatos, mert ha az összes felekezetek egyforma törvény szerint lesznek szervezve, meg fog szünni köztük a verseny, a féltékenység, sőt bizonyos szolidaritás lesz köztük. A felekezetek datációjának azt a módját, a miniszter választotta, a semminél jobbnak tartja, de nem tartja kielégítőnek. A progresszív öszszegekben évről-évre kiosztandó segítség lealázó függésbe hozza az egyházakat az állammal szemben. Megfelelőnek csak azt a módot tartaná, hogy az állam és az egyházak viszonyát szabályozó törvényben előre meg legyen határozva az a tőke, amely az egyes egyházak dotációjára lesz fordítandó.

Ezzel megszabadulnak az egyházak az állammal szemben való függéstől és előre meghatározhatják fejlődésük kereteit. A katolikus autonómiával nem kérnek a katolikus egyház részére kedvezményeket, csak azt akarják, hogy szedjék le róla azokat az arany bilincseket, amelyeket mint államvallásra reá-

raktak. Egyenlő alapon kell szerveznünk az összes egyházaknak az államhoz való viszonyát; egyenlő jogokat, de egyenlő kötelezettségeket is kell róni minden egyházra. Különösen a nemzetiségi egyházakra való tekintettel szükséges ez, hogy ne lássanak a nemzetiségi egyházak az állam érdekeit biztosító intézkedésekben egyenesen ellenük irányzott intézkedéseket. Nem akarja, hogy azok az egyházak, amelyek magyarok, vagy ha nem magyarok is, de hazafiasak, mint hazaárulók állítsanak ellenük. De megkívánja, hogy midőn minden egyháznak egyenlő jogokat adnak, egyenlő kötelezettségeket is rójanak rájuk. Azok az egyházak, amelyek eddig is hazafiasak voltak, be fogják látni, hogy az állam integritását védő intézkedések nem ellenük irányulnak. A következő határozati javaslatot nyújtja be:

A képviselőház utasítja a vallás- és közoktatási minisztert, hogy terjeszzen elő törvényjavaslatot, amely az egyenlőség, a viszonyosság, az önkormányzat alapján egy felől rendezi az összes egyházak és az állam közötti viszonyt, másfelől az állam integritását megtámadó, a magyar nemzet és az állam nyelve ellen gyűlöletet szító egyházakkal és iskolákkal szemben esetről-esetre, a visszaélés terjedelméhez képest lehetővé teszi a törvényhozási, kormányzási eljárást.

Hock János szintén a katolikus autonómiáról beszélt sok ötlettel, itt-ott hatással, de kevés izléssel. Egy izléstelen citátuma elleni rendretasítást is vont maga után. Hock beszédére a szokásos öt percznyi pihenő következett, amelyet Szacsavay Sándor beszéde hosszabbított meg vagy háromnegyed órával.

Szacsavay beszéde után Hock János igazolta magát az említett izléstelen idézetért, kijelentvén, hogy azzal senkit sem akart megsérteni.

Okolcsányi László a Ház engedelmével holnapra halasztotta beszédét.

Thaly Kálmán javaslatára szavazással elhatározta a Ház, hogy megszakitja a kultuszvitát és a kérvények következő sorjegyzőkét tárgyalja.

Egyről-másról.**Felhívás a öngyilkosjelöltekhez.**

Már egyszer volt szerencsém kijelenteni, hogy az öngyilkosságot nem találom életre való gondolatnak.

A költők ugyan nagyon keesegtető öngyilkossági formákról szólnak. Kéjbefulásról, mámorba fulásról stb.

De én a mámort, meg a kéjtis fulás nélkül szeretem.

Az öngyilkosságok rendszeren előzményekkel vannak összekötve. Én ezeknél is jobban szeretem a hangversenyvel, dales-télylyel összekötött táncvigalmakat.

Hanem egy rakás ember úgy látszik nincs egy véleményen velem. S ezek a fent tisztelt urak egyre-másra ölik magukat, pisztolylyal, késsel és sok más egyéb szerszámokkal.

Ez azután a guszthus dolga.

Aki szereti a sárgarépát, az egye a sárgarépát. Én nem szeretem, aki elhatározta magát az öngyilkosságra, az csak hadd öngyilkolja meg magát. Nincs hozzá semmi közöm. Am lássák, hogy hogy élnek meg, ha meghalnak.

Hanem a közelebb öngyilkosságot elkövetett mélyen tisztelt urakhoz s az ezután magukat megöngyilkolandó urakhoz van egy pár szavam.

Mélyen tisztelt nyomorult emberek!

Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy önök legalkalmasabb időnek tartják végzetes tettüket a kora esteli órákban elkövetni.

Én meg nem foghatom, hogy mivel jobb

meghalni a késő délutáni, vagy kora esti órákban meghalni, mint például hajnal hasadtán, vagy villás reggeli előtt.

Mélyen tisztelt nyomorult emberek!

Önök nem gondolják meg, hogy milyen kényes helyzetbe hoznak ezzel a késő délutáni órákban elkövetett végtetesebbnél végtetesebb ténykedéssel minket, napi lapot szerkesztő újságírókat.

Három esti és egy reggeli lap van Debreczenben. Az esti lapokat napnap, a reggeli újságot éjszaka szerkesztik. Ez a sors humora.

Most önök, ha délután 3 — 4 óráig 12 óráig bucsuznak el saját akaratukból ettől az árnyék világtól, akkor mi napi lapok csak másnap este hozhatjuk nekrologjukat és ez sokat levon az önök dicsőségéből.

A reggeli újság elírta előlünk önöket s mi másnap este kedvetlenül foglalkozunk az önök becses személyiségükkel s kedvetlenségünkben, a miért nem a mi lapjaink számára lőtték meg magukat, ráfogjuk önökre még a nagyapjuk bűnét is.

Mélyen tisztelt nyomorult emberek!

Hát önöknek teljesen mindegy akár egy órával előbb vagy utóbb lövik meg magukat, mérgezik meg saját csekélységöket.

Én tehát ezennel felszólítom a jövőben öngyilkoságot elkövetni akaró urakat és hölgyeket, hogy ha már csakugyan olyan nagyton megunták az életüket s elakarják veszteni magukat, tegyék ezt úgy hogy ne okozzanak kellemetlenséget nekünk napilap szerkesztőknek.

Felszólítom tehát mélyen tisztelt nyomorult embertársaimat, hogy legyenek olyan szivesek s öngyilkolják meg magukat hajnalban-hajnal előtt reggeli után, ebéd előtt, ebéd után, de csak 3 óráig bezárólag.

Mindazok szüleinek, vagy hozzátartozóinak, akik e záros határidő keretén belül vesztik el magukat, ingyen megküldjük a „Debreczeni Hírlap” jövő évi nagy képes naptárát.

Szatyai.

Vidék.

— **Biharmegye a milleniumi bandériumban.** A belügyminiszter tudvalevőleg felhívást intézett a vármegyékhez, hogy a milleniumi ünnepek alkalmával rendezendő felvonuláson a bandériumban vegyenek részt küldötteik által. Értesülésünk szerint Biharmegye részéről diszmagyarban résztvesznek a bandériumban: Szunyogh Péter alispán, Tiszta István, Ertsény Géza, Nádányi Miklós és gróf Pongrácz Vilmos.

— **Hatvanéves lelkési jubileum.** Nagyon szép ünnepe volt tegnap — amint erről levelezőnk értesít — a nyíregyházi ágostai evangélikus hitközségnek. Agg lelképásztorának, Bartholmaidesz Jánosnak, aki Nyíregyházán 35 év óta lelkészkedik, az egyház szolgálatában eltöltött hatvanadik évének fordulóját ünnepelte, impozánsan és az egész város lakosságának őszinte szeretetnyilvánulásai közt. Az ünnepelt, 82 éves aggyastyan tiszteletére diszgyűlés volt a saját templomban, ahol Geduly Henrik segédlelkész mondott megható imát, utána pedig Majoros Béla, az egyház felügyelője szép beszéd kíséretében bejelentette, hogy az egyház a mai nap emlékére az ünnepelt nevére kétezzer koronás alapítványt tesz, melynek kamatai az egyházközség szegényei közt osztandók ki a mai ünnep évfordulóján. Azután Farbak József főesperes mondott gyönyörű üdvözlő beszédet, melyre az ünnepelt, aki még jó testi és lelki erőben levő ember, meleg szavakban felelt. Az ünnepben vallás-különbség nélkül vettek részt az egész város polgárai.

— **A székelyhídi hitves-gyilkos.** A nagyváradi törvényszék tegnap hirdette meg a kir. tábla ítéletét Balogh István előtt, a ki a múlt év nyarán Székelyhídon megölte a feleségét. A törvényszék Baloghot 6 évi fegyházra ítélte el a múlt év őszén tartott végzetési tárgyaláson. A tábla 5 évre szállította le az ítéletet, a vizsgálati fogságból három hónapnak betudásával.

Megrágmalmazott takarékpénztár.

Debreczen, február 8.

Még a múlt évben történt, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztár ellen írásbeli feljelentés tétetett a helybeli pénzügyigazgatóságnál, hogy hamis mérleg készítése révén 100.000 forintig terjedő jövedék elvonásával károsította volna meg az államkincstárt. A bejelentő aláírása a feljelentési ív sarkán behajlva és G. I. jelű pecsétnyomóval lepecsételve volt.

A pénzügyigazgatóság a bejelentésről haladéktalanul jelentést tett a pénzügyminiszternek és a kirendelt miniszteri biztos közbenjöttével megejtett vizsgálat során átnézte a takarékpénztár összes könyveit és konstata, hogy a bejelentésből egy szó sem igaz, mert a könyvek krajczárig terjedő pontosággal egyeznek meg a mérleggel.

Nyilvánvalóvá vált így, hogy a feljelentésben foglalt vádak nem egyebek közönséges rágalomnál, de nyilvánvalóvá vált az is, hogy a feljelentő meg nem engedett módnál jutott a G. I. jelzésű pecsétnyomóhoz, amelyet Grünwald József kamarai másodtitkár sajátjának ismert el.

A rágalmozó nem érte be ezzel, hanem a budapesti lapokban is méltatlanul meghurcolta a város e kiváló pénzintézetét, amelynek multja és vezetőinek ébersége még csak a lehetőségét is kizárják a hamisítás révén elkövethető jövedékesonkitásnak.

A reputációjában megtámadott pénzintézet a vizsgálat befejezése után már kétszer kérte a pénzügyminiszteriumtól a feljelentő megnevezését, hogy ellene törvényes uton eljárhasson s ma a következő expressz táviratot küldte a pénzügyminiszterhez:

Nagyméltóságu Lukács László pénzügyminiszter urnak, Budapest.

Azon rágalmozást magában foglaló hirrel szemben, mely a Debreczeni Első Takarékpénztár ellen jövedéki kihágás állítólagos elkövetése miatt a fővárosi sajtóban közzétett, sürgős szükségünk van arra, hogy az ellenünk tett följelentés alkalmából fogantatosított hivatalos eljárás eredményét ismerjük.

Reputációnk megóvása végett tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék ez ügyben 1895. decz. 28-án felterjesztett kérvényünkre vonatkozólag a vizsgálat eredményét velünk táviratilag tudatni.

Kettős válasz, expressz fizetve. Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

A kellemetlen ügyre vonatkozólag a takarékpénztár igazgatóságától a következő nyilatkozatot vettük:

A budapesti és helybeli lapokban megjelent azon alaptalan hirrel szemben, mintha a „Debreczeni Első Takarékpénztár”-nál az illetékes pénzügyi hatóság 100.000 forintos jövedéki kihágást derített volna ki, kijelentjük, hogy ez merőben alaptalan rágalom.

A tény az, hogy intézetünk ellen hamis, illetve kettős mérleg készítése s a kincstár megrövidítésére célzó egyéb eljárás miatt a pénzügyminiszteriumnál 1894. Deczember 18-án s ismételve 1895. Február 20-án névtelen feljelentés tétetett. A pénzügyminiszter a vizsgálatot elrendelte s a debreczeni kir. pénzügyigazgatóság fogantatosította. E vizsgálat eredménye az lett, hogy a feljelentésben foglalt

vádak mindenben és teljesen alaptalanok. — Ennek folytán intézetünk igazgatósága elhatározta, hogy mielőtt a pénzügyminiszteriumtól a feljelentés elintézéséről értesítést nyer, a feljelentő ellen a bünvádi eljárást nyomomban megindítja. Mult 1895. évi Deczember 28-án igazgatóságunk fel is irt Lukács László pénzügyminiszter úrhoz, hogy a feljelentés elintézéséről igazgatóságunkat értesítse.

Minthogy mai napig választ nem kaptunk, igazgatóságunk folyó Február hó 7-én tartott ülésében egyhangulag elhatározta, hogy a pénzügyminiszter urat az értesítés iránt megürgeti s egy idejülleg a bünvádi eljárást az ismeretlen feljelentő ellen hamis vád és rágalmozás miatt azonban megindítja.

Kapcsolatba hozták az ügygyel Szterényi Bertalan kamarai segédforalmazó elbocsajtását is, holott a kamara, amely épp úgy nem tudhatja, hogy Szterényi a feljelentő, vagy más, mint ahogy nem tudja ma még a közvetlenül érdekelt takarékpénztár sem, — azért csapta el Szterényit, mert arczátlanul fenyegetőzve kérte fizetésének a felemelését.

Szterényi egyéniségének minőségét illetőleg báró Splényi Ödön tudakozódás folytán kiderítette, hogy a jeles ur már több ízben volt különböző büntettekért elzárva.

Siettünk az álhírek ilyen czáfolatával a közönséget megnyugtatni, nehogy csak valaki is hitelt adjon a rágalmozásnak, amelyeknek még csak a gyanuja sem férhet a takarékpénztár vezetőihez és igazgatóihoz.

NAPI HIREK.

Debreczen, február 8.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 8. —

— Változó felhőzet. — Száraz. — Fagypontra körüli hőmérséklet. —

— **Isteni tiszteletek.** Vasárnap a következő lelkészek fognak isteni tiszteletet tartani: A nagytemplomban Kiss Albert, a kis templomban Némethy Lajos, a Kossuth-utcai templomban Kóth Kálmán, az íspótlályi templomban Ferencz Imre. A római káth. templomban reggel 7 órakor Tárkányi Péter, 9 órakor Dr. Wolaffka tart misét. Szentbeszédet mond Pálffy Béla, 11 $\frac{1}{2}$ órakor misét tart Pálffy Béla. Délután 3 órakor litániát tart Kovács Márk, keresztény tanítást tart Dr. Wolaffka. A rózsafüzér ájtatosságát tartja Dr. Wolaffka a prépost végzi.

— **A vármegyei tisztviselők nyugdíj ügye.** Érdekes és kiváló fontos ügyben ültek össze értekezletre ma délelőtt Hajdúvármegye összes tisztviselői, a vármegyeháza nagyteremben, Rásó Gyula királyi tanácsos, alispán elnökléte alatt. A nyugdíjszabályzat rendelkezése szerint a tisztviselőknél a tisztújítást követő közgyűlést megelőzőleg joguk van a nyugdíjilleték levonásának módozatára vonatkozólag változtatást terjeszteni az összes tisztviselők elé. Budapesti Odón vármegyei főszámvevő és Pénzes Sándor árvaszéki elnök egyetértőleg több tisztviselővel a mai napon összehívott tisztviselői értekezlet elé olyan indítványt terjesztettek, miszerint a tisztviselő nyugdíj illetékére jövőben a törzsfizetésnek, ne öt, hanem két és fél százaléka vonassék csak le. E módoztatás azonban a számadások szerint későbbben azt vonná maga után, hogy a bekövetkező illeték keveslet miatt a nyugdíj magasságát is le kellene szállítani. Az indítvány mellett felhozott azon indok, hogy ha ezen eset bekövetkeznék is, a vármegye közönsége közlekedéssel szavazná meg a tisztviselők ezéjára a pótdót, kissé nagyon is kétséges s így az értekezlet, hosszszas, beható megbeszélés után titkos szavazás útján tizenhat szóval nyolc ellenében

az indítványt a közgyűlés megbotlyogtatván, a közgyűlésen most, a közgyűlés esetleg bekövetkező tekintetből is.

— **Ludvig Gyula királyi tanácsos.** Gyula Szerencséről. A közgyűlés Sándor főmérnök kibővítéséről a tályban az állami építkezéseit tekintettel a figyelemmel hajtó magyar adóiban a pályán 3 szalon utazott.

— **Debreczen.** Gyula tanácsos puhatolási eljárásához annyira, hogy puhatoló bizottságot a honvédelmi jelentés adatait szétküldteték.

— **A milleniumi barokk sére kértünk törvényhatóságok notabilitásait.**

— **Népesítés.** Népesítés életbeléptetéséről 1-től deczember 31-ig 235, 1-től és október 1-ig 729 ember hármáig a város porodtt.

— **Házasságok.** Vasúti alkalmasságot Budapest előtt Nagy Zsigmondnak tőjének bájos menyasszony egyháziilag is.

— **A kerületi kultúra székelye.** A székely kultúra rész fogvartozó 7. talajjavítási nappal Géza Chotvác telt elő.

— **A zene.** Fényesen sikeresnekedvelők az opera kiváló nyíri népdekes hangja a zsufolásig termét. A bpadra léptek meg a rendezés után a műve operájából el Mascagni „E Tarnay egy nem akart sor további na de-ja, bleux” magyar dalban tetszett mit én” és detü dalok. amelylyel a kritikája annak, amelylyel a hangját hasdők mindegy szonyok is tőket méltán egyszerszám nek mindegy zebb játéko

az indítványt nem fogadta el s így a nyugdíj ügy megbolygatása, nagyon helyesen — az épen most, a közigazgatás államosításával esetleg bekövetkező nyugdíjaztatásokra való tekintetből is, abban marad.

— **Ludvigh Gyula Debreczenben.** A magyar királyi államvasutak igazgatója Ludvigh Gyula tegnap este városunkba érkezett Szerencséről. Az igazgató ma reggel Dobiceczky Sándor üzletvezető és Bába Gábor főmérnök kíséretében először az állomás kibővítésénél folyó munkálatokat, majd délután az államvasutak gépjárató műhelyének építkezéseit tekintette meg, mindenütt nagy figyelemmel hallgatva a felvilágosításul szolgáló magyarázatokat. Ludvigh Gyula igazgató délután a pályaudvarban ebédelt meg 3 délután 3 szalon kocsiából álló különvonatával elutazott.

— **Debreczen lakbérosztálya.** A Hajdu Gyula tanácsnok vezetése alatt folyó lakbérpuhatolási eljárás már közel van a befejezéshez annyira, hogy e hó 12-én ismét összeül a puhatoló bizottság, hogy véglegesen megállapítsa a honvédelmi miniszterhez felterjesztendő jelentés adatait. Az ülésre a meghívók ma szétküldöttek.

— **A milleniumi bankett.** A debreczeni milleniumi bankett ügyében annak kijelentésére kértünk fel, hogy a banketten úgy a törvényhatósági bizottság tagjai, mint a város notabilitásai a saját költségükön vesznek részt.

— **Népesezés.** Az állami anyakönyvvezetés életbeléptetése óta Debreczenben október 1-től december 31-ig 656 január 1-től február 8-ig 235, összesen tehát 891 lélek született és október 1-től december 31-ig 509, január 1-től február 8-ig 220, összesen tehát 729 ember halt meg. A múlt év október 1-től máig a város lakossága 162 születéssel szaporodott.

— **Házasság.** Jobbágy Gábor államvasuti alkalmazott ma délután kötött házasságot Budaházy állami anyakönyvvezető előtt Nagy Jolán kisasszonnyal. dr. Nagy Zsigmondnak a „Debreczen felelős szerkesztőjének bájos nővérével Polgári kötés után a menyasszony bátyja az ispotály templomban egyháziilag is megáldotta a frigyet.

— **A kulturtermérség a milleniumon.** A kerületi kulturtermérség, melynek Debreczen a székhelye, a milleniumi kiállításon szintén részt fog venni. Kiállítja a hivatal hatáskörébe tartozó 7. törvényhatóság területén készített talajjavítási terveket, mely terveket Vinay Géza kulturtermérség vezetése alatt Chotvács H. József okl. mérnök készítette elő.

— **A zenekedvelők második koncertje.** Fényesen sikerült tegnap este a helybeli zenekedvelők második hangversenye is, amelyen az opera kiváló drámai énekesnője Ábrányiné Wein Margit is részt vett. Az érdekes hangversenyre a disztíngvált közönség a zsufoltság megtöltötte a zenede hangversenytermet. Ábrányiné Wein Margitot színpadra léptekor hatalmas virágcsokorral lepték meg a rendezőség s a felzúgó taps és éljenzés után a művésznő Leoncavallo „Baja zók” operájából elénekelte a poetikus madár dalt; Mascagni „Blumenorakel”-ját, továbbá Tarnay egy dalát, melyek után vége-hossza nem akart szakadni az újrázásoknak. A műsor további részéhez Engel Camillo Serenad-eja, Massenet „Quvredesyeux bleux” című dala sorakoztak, végül pedig magyar dalokat adott elő. Ezek közül legjobban tetszett Káldi átiratában „Ha te tudnád a mit én” és Csillag, csillag, hulló csillag” kezdetű dalok. Az az osztatlan tetszés és éljenzés amelylyel a kiváló művésznőt fogadták méltó kritikája annak a valóban páratlan művészetnek, amelylyel Ábrányiné gyönyörű hangját használni tudja. A hölgy közreműködők mindegyike, Baloghné Békassy Rózsa asszony, Asbóth Vilma, Pavelko Jolán kisasszonyok is teljes mértékben részesültek az őket méltán megillető elismerésben, de velük egyszersmind a többi közreműködők is, akiknek mindegyike a lehető legszebb és legprecízebb játékot produkálta.

— **Egy kedves ismerős halála.** A fiúme-
iek debreczeni látogatása szép napjainak kedves emléke még élénk emlékezetében él nemcsak a debreczenieknek, hanem a fumei testvéreknek is, a kiket most — mint részvétellel értesülünk — gyász ért, a mennyiben a debreczeni látogatás egyik rokonszenves vezetője, Dr. Berghoffer József, a fumei gimnázium igazgatója, Fiume helyettes tanfelügyelője 4-ikén, életének harminczhetedik évében Fiumében meghalt. Dr. Berghoffer tizennégy esztendőt töltött a tanári pályán. A megboldogultban mi nemcsak a jó barátot, hanem a kiváló hazafit is gyászoljuk.

— **A Hortobágy öntözése.** A Debreczen határában levő Hortobágy pusztá öntözésének tervezete tudvalevőleg kiadatott a kulturtermérségi hivatalnak, mely is az előmunkálatokkal nagyon előrehaladt. A múlt év folyamán beszerzett adatok nyomán egy konkrét tervezetet készít a hivatal, mely pár hónap múlva teljesen készen lesz. A tervezetet készítik Vinay Géza kulturtermérség vezetése alatt Katona Béla, Büchl Károly kir. kultur mérnökök és Mauritz Gyula okl. mérnök.

— **A „Csokonai” kör ülése.** Szépszámu, nagyobbára hölgyközönség jelent meg tegnap este a helybeli Csokonai kör által a főiskola dísztermében tartott felolvasó estélyen. A műsora első pontját Dr. Nagy Zsigmond a római katakombákról tartott kiváló érdekességgel bíró felolvasása képezte. Utána Vass Gyula nagyon szép tilinkó játéka következett s végül az ülést Zalai Márk tanár értekezése zárta be. — Zalai tanár a nőkérdésről értekezett nagy szakértelemmel.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A debreczeni anyakönyvi hivatalban január 1-től máig 233 születési, 118 kihirdetési, 75 esketési és 220 halálozási jegyzőkönyvet vettek föl.

— **A balmaz-ujvárosi küldöttség.** Nemrégiben már megemlékeztünk arról, hogy a balmaz-ujvárosi szociálisták a néptől beszédet öt krajezarokból felküldötték magukat a fővárosba, hogy ott kedvükre mulathassanak. A főkolompokok, névszerint ifju Hüse Gábor, Veress Sándor, Öreg Tar István, Buglyó Ferenc és Holczer Antal összegyűjtötték egy ezerszáz aláírással ellátott kérvényt s ezt felvitték a miniszterhez, a hová őket forrón szeretett képviselőjök, Polónyi Géza kalauzolta. Most, hogy hazatértek a kirándulásból, a fővárosban szerzett katezenjaumner kipihenése után a becsapott népet rendkívül kielégítő válaszukat eredeti módon adják meg. Kijelentik, hogy a miniszter őket megeskette s most fenyegetőzve hirdetik miszerint minden kérelmök teljesítve lesz s már a tavasszal mindenki három dülő földet kap, teljesen ingyen s most már nem kell többé idegen földön takarni. Persze a szegény félrevezetett munkásnép hitelt ad a humbug szavaknak. Két érdekes dolog szintén megemlítendő e mozgalomra vonatkozólag. Az egyik az, hogy a derék vezetőket a felutazás alkalmával egy földbirtokos és uradalmi jómódu bérlő teljesen ingyen szállította a szoboszlói vasuti állomáshoz, telhetetlenségében osztván azok nézeteit. Ennek az embernek Pokrócz Péter a neve. A másik körülmény az, hogy Polónyi Géza megígérte a küldöttségnek, miszerint a tavasszal lemegy Balmaz-Ujvárosra s értekezést tart a „föld felosztás”-ról. Olaj az égő tengerre! Hiába, az urnak 1897-ik esztendeje arról lesz nevezetesen, hogy akkor Magyarországon országgyűlési képviselőket választanak.

— **Jegyzőkönyvhitelesítés.** Debreczen város törvényhatósági bizottságának tegnapi rendkívüli közgyűléséről felvett jegyzőkönyvet ma délelőtt gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt hitelesítették.

— **Az egyéves önkéntesek ténylegesítése.** A „Verordnungsblatt” tegnapi száma közli azt a szabályzatot, mely az egyéves önkéntesek ténylegesítéséről intézkedik. A szabályzat az eddigiektől némely pontban különbözik. Az egyéves önkéntesek, a kik a tartalékos tiszti vizsgát letették, a próbaszolgálatra vonatkozó kérelmet előadni s a felvételi vizsgát letenni az osztálycsapat, illetve a brigád parancsnokság előtt kötelesek. Csak ezután minden év augusztus 18-án veszi

fel őket a hivatásos tiszti állományba s csak azok számíthatnak a ténylegesítésre, a kik egyévi önkéntességük alatt a gyakorlati részben kitüntették magukat és egyéni télaidságok arra engednek következtetni, hogy jeles tisztt válik belőlük, vagy pedig ha a csapatparancsnokság kijelenti, hogy az illetőnek a csapatban való megtartása különösen kívánatos.

— **Véglegesítés.** Gróf Dégenfeld József főispán Kaderász Gyula bejelentési hivatali ideiglenes irnokot a mai napon ez állásában megerősítette, illetőleg véglegesítette.

— **Katonai sorshuzás.** A balmaz-ujvárosi járás főszolgabírói hivatalának mozgalmas napja volt ma. A nemsokára bekövetkező sorozást megelőzőleg ejtették meg a járás állításköteles legényei között a sorshuzást. Dr. Forray András szolgabíró vezetése alatt. A sorshuzás az egész délelőtti igénybe vette.

— **Hangverseny a „Margit fürdő”-ben.** A „Margit” fürdő dísztermében vasárnap délután 4 órakor Krause Antal kermester vezetése alatt megtartandó hangverseny műsora a következő: Nyitány az „Indigó” operettből Strausztól; „A dalok városából”, valcer Farhbachtól; „Szunyog és elefánt” humoreszk flótára és fagottra irta Kling; „Marietta” polka Zikofftól; „Finale” Beethoven II-ik szimfoniájából; „Vásárhelyi sétatér” dal Dankótól és Hilofon szőlő Krausztól; „Bécsi séta” Komzákától; „Ez nálunk a vérben van” polkamazur Ziehrertől.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen jó nőm és édes anyja, szerető gyermek, hü meny, testvér, sógornó és áldott emlékü rokon néhai Balogh Julianna polgár Balogh Józsefné asszonynak folyó hó 7-én esteli 10 órakor, életének 20 ik évében, boldog házasságának 14-ik havában, 8 napi súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 9-én délután 2 órakor fognak Miklós-utca 1930. sz. házunktól az ev. ref. kis-templomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, j ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1896. február hó 8-án. Bánatos férje: polg. Balogh József, egyetlen fia: József. Szülei: polg. Balogh Péter nejjével Némethy Eszterrel. Testvér-sógor: plg. Balogh István nejjével Magyar Katalinnal és gyermekeivel. Nagynénjei: Kádár Julianna férjével polg. Balogh Istvánnal, István fiokkal. Balog Erzsébet férjével polg. Harsányi Jánossal és gyermekek. Az elhaltak szülei: polg. Balogh István nejjével Balogh Juliánnával. Az elhaltak testvérei: Balogh Mária férjével polg. Balogh Péterrel és gyermekeik. Polg. Balogh János nejjével Balogh Erzsébettel és gyermekek. Balogh István, Erzsébet, Eszter, Ferenc és Mihály, számos közeli és távoli rokonak nevében is. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

— **Gazdasági ülés.** A hatvanutcai gazdasági hivataltól az ev. ref. kis-templomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, j ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1896. február hó 8-án. Bánatos férje: polg. Balogh József, egyetlen fia: József. Szülei: polg. Balogh Péter nejjével Némethy Eszterrel. Testvér-sógor: plg. Balogh István nejjével Magyar Katalinnal és gyermekeivel. Nagynénjei: Kádár Julianna férjével polg. Balogh Istvánnal, István fiokkal. Balog Erzsébet férjével polg. Harsányi Jánossal és gyermekek. Az elhaltak szülei: polg. Balogh István nejjével Balogh Juliánnával. Az elhaltak testvérei: Balogh Mária férjével polg. Balogh Péterrel és gyermekeik. Polg. Balogh János nejjével Balogh Erzsébettel és gyermekek. Balogh István, Erzsébet, Eszter, Ferenc és Mihály, számos közeli és távoli rokonak nevében is. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

Rendőri hírek.

? **Örült az utcán.** Balogh Eszter nagyon gyanusan viselte magát az éjszaka a város háza előtt. Táncolt, danolt s mikor az őrző járatt megszólította s csendre intette, össze hadart képtelen dolgokat. Miután úgy látszik, hogy Balogh Eszter örült, letartóztatták s a mai napon hazatolonozolták illetőségi helyére, Konyárra.

? **Ujabb betörés.** Tegnap éjszaka azok az „ismeretlen tettesek”, akiket a rendőrségnek nem sikerült elfogni, újabb betörést követtek el. Belopózkodtak az éjszaka Kerekgyártó Mihály oláh utcai lakos 192. számú házába s ott a kamara falát kibontogatták, behatoltak a kamrába s elvitték az ott készletben levő dísznóságokat. Egy oldal szalonnát, sonkát, húst, kolbászt s egy egész bödön zsirt. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

A magyar osztály-sorsjáték huzása.

Budapest, febr. 7.

Az osztály-sorsjáték huzásának harmadik napján már kissé csökkent a közönség érdeklődése. Az első sorozat nagy tromfját már kiugratták s most már csak a kevésbé szenzációs nyeremények vannak hátra. A mai huzáson a következő nagyobb nyeremények huztak ki:

Délelőtt 4000 koronát nyertek: 119960, 106777, 83988 sz. sorsjegyek.

400 koronát nyertek: 103842 97030 96294 78754 640 64070 56425 47046 31942 21896 9186 101780 50715 44479 42365 sz. sorsjegyek.

200 koronát nyertek: 117892 111820 336 110284 256 109618 008 107398 071 105581 103895 102872 064 101319 100315 99770 98754 627 96724 95469 92112 91612 327 89903 440 88219 008 86215 84231 82049 80175 79959 640 223 78761 111 77997 686 075 76657 298 74346 327 73806 721 70584 69377 261 66284 65900 863 59700 58789 612 55859 536 54129 53959 52982 50818 481 188 49735 611 40884 39171 36356 296 34773 387 143 31986 28730 27401 40239 046 19974 15739 13439 7052 119298 118628 112444 110750 100133 011 108058 107676 104980 103911 97845 96181 95305 93298 196 91837 90763 88247 87942 473 86801 243 84998 637 094 82471 79741 77685 72817 70294 67669 57718 65710 509 64932 300 59715 56702 196 52763 51658 47010 46519 44599 100 43867 39535 38599 34518 31676 30376 270 26755 24446 20551 18883 16811 16772 14821 815 12305 7560 4691 3738 1059 774 számú sorsjegyek.

Délután 40000 koronát nyert: 112467 sz. sorsjegy.

4000 koronát nyert: 1012 sz. sorsjegy.

2000 koronát nyert: 97538 sz. sorsjegy.

400 koronát nyertek: 86986 82068 59624 54377 52752 22147 18882 575 17347 sz. sorsjegyek.

200 koronát nyertek: 117246 115916 111502 110627 044 108501 106577 201 103549 165 101097 99449 97734 392 96795 92255 91959 318 90818 512 432 85830 415 75610 73550 66794 63079 61236 52402 49063 48482 208 47402 40866 35172 31517 30301 27851 24672 23284 22684 627 18633 17522 15621 13394 12003 6969 861 5648 0934 sz. sorsjegyek.

Délután 5 órakor huzták ki a 30.000 koronás nyereményt, melyet az 54.010 számú sorsjegy nyert meg.

60000 koronát nyert: 22656 sz. sorsjegy.

400 koronát nyertek: 26046 31394 39510 82883 89848 94184 119814 sz. sorsjegyek.

200 koronát nyertek: 777 764 2748 3284 560 5679 9583 12005 12772 22535 23941 38321 38704 45191 47438 50725 53169 56522 61426 64255 85823 88943 93001 94688 97830 111634 222 sz. sorsjegyek.

Különlétek.

+ A régi Pest-Ös-Budavárában. Harmadfélszáz évvel ezelőtt Budának minden jelentőség nélküli külváros volt a régi Pest. Inkább a Tabánból átjövő hajóhid pesti fejének véd-sáncz szolgált őrség volt, területre kisebb a mai belvárosnál. Kettős sáncz futotta körül. Három kapuját nehéz bástya-tornyok védték, ahol töltött ágyú mellett égő kanócczal álltak őrt, a budai basa válogatott janicsárjai. A bástyafalon túl futó homok lepte el a vidéket a főhi hegyekig. . . . Így követelte ezt a hadi fortély is, nehogy az ellenség meglepesse a hídfő őrségét. — Ide kékellett távolból a Mátra. A Duna partján hosszú tömött sorban állottak a török gályák, a rácz hajósok hadi czélokra is alkalmas könnyű hajói és kiritt közülök itt ott az őrmény leány-kalmárok terka baldachinos hajója, melynél szerezsen hajította apró úri sajkák kötöttek ki, hogy a budai urak meglepsék a georgiai válogatott portékát. A mozgalmak képre komoran tekintett le a vén Gellérthegy sziklás oldala s az egész tájakra rálehelte delibábos románczát a sajátos alföldi nap rezzgő sugara. . . . Ezzel a

szindús tájképpel gyarapítja a milleniumi ünnepek látványosságait Ujvári Ignác, a nagytehetségű festő. Nehogy azonban az óriási kép hatását megrontsa a kellő keret hiánya, a panorámaszerűen festett kép úgy lesz felállítva, hogy Ós-Budavár látogatói elé, akik bástyatornyon át jutnak ki a Dunára nyíló sáncz fokára — egyszerre mint a valóságos tájkép — ez a csodás panorámája a múlt időnek. Hangosabban dobban majd minden magyar szív, fáz eleven színekben eléje tárt régi Pest láttára, amikor úgy is káprázatos csalódásban ringatta már ezt megelőzőleg a látott-hallott élet, mely vissza vitte harmadfélszáz év előtti időbe s ott nyüzsgött körülötte a török világot Magyarországon visszatükröző Ós-Budavárban.

+ Lueger afférje. A hirhedt bécsi antiszemita agitátor, Lueger három bécsi technikus a tartománygyűlésből kijövet, a ruhatárban felelősségre akarta vonni a sértő kifejezésekért, a melyeket nem rég ugyancsak a tartománygyűlésen a technikusokra mondott. Lueger következőképpen felelt: — Tanuljanak olvasni. Különbön nem tartozom önöknek felelősséggel azért, a mit a tartománygyűlésben mondtam. Takarodjanak!

Azalatt a szolgálk felszólították a diákokat a távozásra, mire azok is eltávoztak. Az incidensről sokat beszéltek az osztrák fővárosban.

+ Tizenhat métermázsés ezüstdarab. A Coloradoban levő aspeni ezüsbányákban olyan nagy darab ezüstöt találtak, a melynél nagyobbra nem igen bukkantak még. Ennek az ezüstkolosszusnak 1650 kilogramm a súlya s az értéke 108.000 forint. Az eddig talált legnagyobb ezüstdarab a gibseni bányából került ki s az csak 150 kilogramm volt.

+ Vörös lakodalom. Nagy lakodalom volt a napokban Rapasanyi kecskeméti timár korbási pusztáján. Ott mulatott az egész környék. Vacora után jó magyar szokás szerint a szoba kisöpréséhez fogtak, hogy a ropogós csárdához lassanak. Mig a leányok, legények a szobát takarították, a két vőfély összetűzött és birokra keltek. Kovács János, látva hogy testvére az egyik dulakoeó, sietett őket kibékíteni. De ez nem sikerült, sőt a dulakodó kést rántott és segítségre siető bátyját több helyen megszurkálta. Kovács most a városi pénztárban fekszik, a honnan alighanem a temetőbe kerül.

Mozaik.

× Czitrom eltarása. Hogy a czitromot sokáig eltarthassuk, leginkább a meleg és a levegő behatása ellen kell biztosítanunk. A czitromot konyhasóba tesszük, úgy, hogy egyik se érintse a másikat. Épen így lehet szárász homokban, polyvában, vagy hamuban is eltartani. Azon részét, melyen a szára volt, viasszal vagy lakkal vonjuk be, hogy a levegő behatolását megakadályozzuk.

A bálterem nyüzsg. . . . játszó épp egy Keringő hájos dallamát, Hozzám szorítalak s lelketem Egy gondolat cikázza át

Ha így, a mint ölelve tartlak: Te karaimba omlanál, — S egy hosszú, forró, édes csókban Találna együtt a halál?!

× A nőnek sohasem szabad elveszíteni nőiességét; meg kell őriznie azt, mint legdrágább kincsét, mint kizárólagos és egyedüli vagyonát, talizmánja ez, iránytűje ez az életén át.

A nő belértékének kivonatát röviden kifejezve: vallásos erkölcsösség, szerénység, becsületesség és őszinteség képezik.

E tulajdonokat birnia kell a nőnek, ki boldogítani akar és mások boldogításában önmegnyugvást óhajt.

Te szemlesütve mégy előre, Oly bájosá tesz zavarod, S én éppen századszor mesélem, Hogy most már boldog vagyok.

S mit kifejezni szép szavakkal Megannyi beszéd mind kevés, Oly édesen beszélt mostan Egy örök csók, egy ölelés.

× Villamosság az építkezésben. Patersonban egy villamos gyár 230 láb magas kéményét, melyhez csaknem egy millió darab terméskövet használtak fel, hat hét alatt építettek fel. E gyorsaság az által volt elérhető, hogy az összes gépeket, melyeket az építkezésnél használtak, villamos erővel hajtottak. A kémény teteje 6000 font súlyú vasból áll, melyet nyolcz részben emeltek fel a magasba. A munkásokat és az építési anyagot villamos villamos felhúzó géppel emelték fel s az egész ut 17 másodpercet vett igénybe. Az építkezés összes költsége körülbelül 100 000 dollár rug.

Közgazdaság.

Sertéspiac. Budapest-Kőbánya 1895. febr. 8.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 klgron felüli sulyban) 56 — krtól 57 krig. Öreg közép (páronként 300 400 kgr. sulyban) — 54, — krtól 57, — krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — — krtól — — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — — krtól — — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) — — krtól — — krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — — krtól — — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól 57 — krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) — 56 — krtól 57 — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) — 55 — krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi február hó 5. napján volt készletben 33144 darab, 1895. évi február hó 6. napján felhajtott — drb. 1895 febr. hó 6. napján elszállított 1497 drb. 1895. febr. hó 7. napjára maradt készletben 31346 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

Széna szalma és takarmány. (Fuchs József nagykereskedő, alapított 1882, V. Föld-úteza, 4. jelentése.) Budapest, 1896. Február 7. Hetek óta tartó folytonos nagy behozatal a hetivásárra széna és szalmában e héten sem csökkent, vételkedv élénk iránzat mellett a mult heti árakhoz képest majdnem változatlanul fentartott. Jegyeztetett a következő áron. Jobb és első rendű széna 2.40 frttól 2.80 frtig, középminőségű 2.20—2.50 frtig. — Luczerna és muhar 2.60—2.90, alomszalma 1.30—1.50 frtig, zsupszalma 1.60—1.80. Szezska 1.90—2.25 frtig 100 kiló szerint fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna és szalmában rendes behozatok voltak a Józsefvárosi pályaudvaron széna 2.20—2.40 frtig, szalma 1.30—1.50 frtig. Gabona és termények jegyeztettek: zab 6.00—6.40 frtig, új tengeri 4.00—4.25 frtig, rozs 6.45—6.60 frtig, árpa 5.00 frtig, jobb minőségű 7.00 frtig állomás szerint, köles 5.20—5.60árpa dara 3.90—4.10 nagyban.

CSARNOK.

50 deka bonbon története.

Francziából Parfait Pál után B. F.

(Folytatás.)

— Csakugyan Gaboulet ur küldte ezt a csomagot?

— Az ő saját kezéből vettem át.

— Ó tőle és azt mondta hogy feleségem számára.

— Igen, ő nagysága számára.

Beaufourré elsápadt, s csak arra várt míg a cseléd kimegy, hogy kedve szerint explobálhasson. Crült gondolatok kergetőztek agyában. Önmagát kérdezte ne várja-e Gaboulet egy újabb vizittjét, hogy aztán az ablakon lökje le, vagy ha mint erkölcs háborítót föl jelentené? hát ha most mindjárt hozzá rohanna és leszurná?

Nyugodtabb megfontolás után arra az eshetőségre gondolva, hogy hátha rossz vége lenne a szurkálódásoknak, némileg lecsillapodott s elhatározta, hogy visszaküldi egyszerűen a halálatlan a kiálhatatlan Gabouletnek a bonboniért tartalmával együtt.

Reszkető szallagot, ami éves heted oszobába.

— Emil got erőltetve, got Gaboulet érted? egyedül hogy én küldő — Azon sapkáját.

— Bolond esőkön haladva let urnak.

Majd nem lyét, amint e familiával tal az apa, anya, nővér.

— Ah! a tés! Hát néjgát. Sok a tan

— És trics t Biztos va

papa, hogy ne — De k

gymnasia fü esinos Plumie „Ép szándékon akartam . . .

„A bonbo gyon szivesen „Bocsánat

eiprulva, rem fogja engedni „Fogadd

papa. „Oh! Em ga müvel, suso niért.

— És mindr gokkal czipelve lelki furdalásai fejlődő bajain tetni.

— Nagyo dá magában a eltávozott tőük bonboniára ese den szívéhez től megszabad kivett.

A véletlen mindjárt az ju korka helyett talmazza.

Elképzelh véke a szépe ne csodálkozz dot . . . sib.

a mi azonban ban, hogy még szedelmes kis grözni, hogy n

Szerencsés s ő kényelmess vakat, a melye donított.

— A kis összehajtogatni nek már nem mint az ajtó h

— Laura, A fiatal annyi ideje ma tott levélkét is

— Gyere Minek hozod vele a konyhá

Laura za rára tevé egy után a konyhá közben rea.

Fájdalom is helyen volt.

— Egy negy gyülekezett ősz házigazdával.

Ott volt affektálva mos Robert, Casim mindig a vizit nagyobb ebéd

Mig odak

Uj üzlethelyiség átvétel.

Nagyvárad-utca 2124. sz. a.

Saját termésű valódi

Tokaji-asszu, Szamorodni és asztali borok,

a legjutányosabb árban nálam kaphatók, melynek valódiságáért kezeskedem.

Ugyszintén jó minőségű

fűszerek,

István-gőzmalmi LISZTEK, orosz-TEÁK, valódi ANANASZ és JAMAICA RUMOK, Tokaji COGNAC, üvegekben és kibontva mindenféle LIKÓROK és SZESZES ITALOK.

A n. é. közönség pártfogását kérve, tisztelettel

ROTH J.

fűszer- és borkereskedő.

1 liter tokaji asztali bor 40 kr.

1 liter tokaji asztali bor 40 kr.

1 liter tokaji asztali bor 40 kr.

N.-Hatvan utca 1096. sz. házunkban

műhelyeknek vagy raktárnak

alkalmas helyiségek 1896. május 1-től kiadók.

Értekezhetni

Stern József

és testvére tulajdonosoknál.

Maison Joel Budapest

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, miszerint

Joel Mor ur, Gyermekeivárbani

megrendelések átvétele végett e hó 10-én két napi tartózkodásra az „Angol királyné” szállodában megérkeznek.

A legujabb párisi divatu mintákat és szöveteket dus választékban magával hozza.

Tisztelettel

Maison Joel

Budapest, váci-utca, város-háztér sarkán.

214. szám.

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat gyártmányainak

ARJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésén megállapított s 1887. június 1-én életbe lépett előadási, fizetési és szállítási módokról vonatkozó egyezményeket ismét.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfűtés mellett, zsákkal együtt, 100 kiló	
A. Asztali dara nagyszemű	14.-
B. Szinte aprószemű	13.40
C. Király liszt	13.40
1. Lángliszt kivonat	12.80
2. Elsőrendű szemle liszt	12.20
3. Szemle liszt	11.80
4. Elsőrendű kenyér liszt	11.40
5. Közép kenyér liszt	10.80
6. Kenyer liszt	10.-
7. Barna kenyérliszt zsákkal a 70 klg.	8.60
8. Takarmány liszt	6.40
11. Finom korpa zsákkal a 50 klg.	4.-
12. Durva zsákkal	3.80
12. Durva zsákkal	3.80
Csirké buza zsák nélkül	3.60
Csirké buza zsák nélkül	3.-

Debreczen, 1896. jan. 21.

Meghívás.

Az Alföldi takarékpénztár részvénytársulat Debreczenben

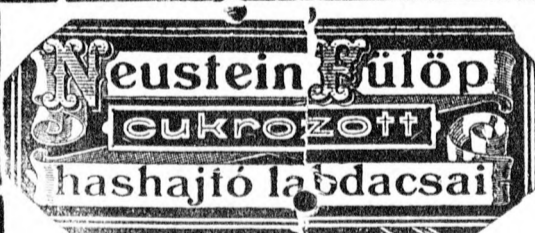
XXIII-ik évi rendes közgyűlését

1896. évi február hó 16-án délelőtt 10 órakor, saját iroda helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1896. február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

Tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámadás betérjesztése és a nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Két igazgatósági tag választása.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET tabletták.)

SZÉKSZORBULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvénytől védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszertára
WIEN, I. Plankengasse 6.

Raktár Debreczenben: Rothsehnék V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamásy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszertárában.

Debreczen, 1896. Nyomatott Kutasi I. könyvnyomdájában.

Debreczen

Egéből

(L)
Egéből csokol
Angyal is ha
Szülő-szivve,
Oszoljék el

És mégis itt
Fájó könnyü
Teérted Lacz
Mint a kis J

... Kicsike
Borongó lelk
Mintha távoz
Mintha angy

Hajnalka

Egyszer v
mas király s an
Hajnal k a.
tegedett, hogy
dósok se tudt
király érezte h
ország fő embe
halála után leá
rálynénak. Az
meghalt a kir
pával.

Miután a
kellett volna
hany főur azon
gyermek s hoz
az ország korm
ország ellenség
hogy ok legyer
tervük meghiús
királynak.

Hamar el
Tambura király
nya lesz stb.
ajándékokat.
kat, Kuruty V
ből a kenyér é
sohse fogyott
rálytól egy o
csak azt kellett
tüstént vagdalk
ságokat hoztak

Csak Vért
hanem azt ize
a kezébe, nem

Végre sol
ajándékot, egy
dött egy kis fi
mánttal diszítv
kot, egy kis
királyné hiába
kám” az aján
messze járt, ha

Virágos Kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak.

Debreczen

1896. február 8.

Égből csókoltak le . . .

(Laczi-ka emlékének.)

Égből csókoltak le kicsike virágom :
Angyal is hadd legyen ezen a világon.
Szülő-szivre, hogyha bánatfelhő szállna,
Oszoljék el onnét ajkad mosolyára.

És mégis itthagytál bennünket örökre !
Fájó könnyünk hullott a durva göröngyre —
Teérted Laczikánk, akit úgy szerettünk,
Mint a kis Jézuskát, a mennyben felettünk.

. . . Kicsike kis fejfád éppen ide látszik ;
Borongó lelkünkkel édes remény játszik :
Mintha távozásod nem is örök lenne ?
Mintha angyal-lelked köröttünk lebegne ! ? .

Körmendy Pál.

Hajnalka a királyleány.

— Mese —

Irta : Kuthy Sándor.

I.

Egyszer volt messze keleten egy hatalmas király s annak egy gyönyörű szép leánya, Hajnalka. Ez a király egyszer úgy megbetegedett, hogy az odahívott orvosok és tudósok se tudták meggyógyítani. Amikor a király érezte halála napját összehívatta az ország fő embereit s megeskette őket, hogy halála után leányát fogják megválasztani királynénak. Az urak megesküdték rá. Ezután meghalt a király s eltemették nagy pompával.

II.

Miután a király meghalt hát Hajnalkát kellett volna megválasztani királynak. Nehány főúr azonban azt mondta, hogy nem gyermek s hozzá még leány kezébe való az ország kormánya. Hozzá is szegődtek az ország ellenségéhez. Ugyanis azt akarták, hogy ők legyenek az ország uralkodói. De tervük meghiúsult. Megválasztották Hajnalkát királynak.

III.

Hamar elterjedt az a hír, hogy a jószívű Tambura király meghalt s hogy utódja leánya lesz stb. Rögtön küldtek nodolatukat és ajándékokat. Iczur: Miczuri király drágaságokat, Kuruty Van király olyan kosarat, melyből a kenyér és olyan korsót, melyből a víz sohse fogyott ki. Nagybátyjától a Haboru királytól egy olyan kardot kapott, melynek csak azt kellett mondani : „vágj kardocskám“ tüstént vagdalkozni kezdett. A többiek drágaságokat hoztak.

IV.

Csak Vértés király nem küldött semmit, hanem azt izente, hogy főzőkanalat adjanak a kezébe, nem kormánypálczát.

Végre sok huza-vona után ő is küldött ajándékot, egy gyönyörű kis asztalkát küldött egy kis fiókkal, arannyal, ezüsttel, gyémánttal díszítve. De mikor kinyitották a fiókot, egy kis főző-kanalat találtak benne. A királyné hiába moudta, hogy „Vágj kardocskám“ az ajándék hozója Endre királyfi már messze járt, hadat üzentek tehát Vértésnek.

V.

Megkezdődött a csata . . . Vértés erősebb serege nyerte meg a harczot, a ki pusztítva, rombolva tért vissza országába.

A nép nagy nyomorba jutott, de a kenyér és víz kisegítette a bajból őket s most már ők törtek, mint az oroszlánok a fáradt Vértésre. Most ők pusztították el Vértés országát. Csakhogy ám Vértés királynak nem voltak bűvész-szerei és így egy gonosz tette határozta el magát.

VI.

Behívta sátrába Endre fiát és megparancsolta neki, hogy a Hajnalka híres korsóját és kenyerét lopja el. A királyfi úgy tett, mikor a királyné aludt a tartóval együtt elvette tőle. Azután kiéhezett népének enni, inni adott Vértés király, Endre fia pedig vissza akarta adni a király leánynak a tárgyakat. Vértés beleegyezett.

VII.

Mire Endre oda ért a tárgyakat már javában keresték. A királynő nagyon megörült, de mikor Endre elbeszélte az esetét, kiparancsolta a kardját és azt mondta : „Vagd ezt kardocskám“, de mikor már majd levágta, azt mondta neki, hogy ne bántsa. Háromszor történt már ez, míg negyedszer a kezét nyujtotta és elvette Endrét.

A lakodalmon az én öreg apám is ott volt ; de sok dolga miatt elkésett a muriról s csak légypecsenyét szunyogmártással ehetett. Az öreg Vértés pedig az országát adta nekik s most is élnek, ha meg nem haltak.

Gyöngysorok.

Nem tud kérkedni a valódi hős :
Csupán a tettek mezején erős.

A gazdagnak minden kincs kevés ;
Legdrágább kincs a meglegedés.

Gyümölcsöt önkezeddél tépj a fáról :
Rohadt gyümölcs az mely lehull magától.

Jobban szeresd azt, ki hibádra figyelmeztet,
Mint a ki minden teted dicséri.

Az öröm annál nagyobbá lesz,
Minél többen osztoznak rajta.

Talányok.

— Nagy Károly s Jankától. —

I.

je je je je je

II.

be be be Be Be

III.

P. d.
d. d.
d. d.

— Tökés Laczikától. —

I.

B. é é a

II.
Cs i i ó
i i

— Kemény Ferencztől. —

I.
J ö ö e
e ö ö

II.
T m y
a ul á

III.
J i i a.
a i i

IV.
T g r i.
e

V.
i i r. e e e
i i i e e

VI.
o o o sz
o o é

VII.
a S.
i

Kocz-katalány.

— Kovács János és Lajostól. —

A betűk úgy helyezendők el, hogy jobbról balra, balról jobbra, felülről lefelé s alulról felfelé ugyanazon szavakat adják :

e	e	e	e
e	e	r	r
r	r	g	g
g	g	ö	ö

Megfejtés.

Mult számunkban közölt talányaink helyes megfejtése a következő.

Denevér,
Képtelenség,
Erő,
Kender,
Ének,
Kényelem,
Kemény.

Helyesen megfejtettek. Weisz Géza, Hornyák Ilona, Römer Ignác és Pál, Tökés Laczi-ka, Adler Henrik és Aladár, Nagy Károly és Janka, Kovács János és Janka, Szathmáry Árpád, Kemény Ferencz, Sarka Béla, (Nyíri Jánoska, Nagy Sándorka, tanulók), Szücs József, Gálik Ferencz.

A Virágos Kert telephonja.

Többek küldtek be talányokat. Csak türelem, rendre fognak jönni.

Kuthy Sándor elemi iskolai tanuló. Mint láthatod meséd megütötte a közölhetőség mértékét. Ha teljesen magadtól írtad, amint hisszük is, — sokat várunk tőled a jövőben. Külömben munkatársaink sorában üdvözlünk.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.,

Nagy választék és jutányos árak mellett ajánl

Porcellán, Chinaezüst

Bronz

és **Majolika**

ujdonságokat,

DITMÁR, BÜNNER és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

nap- és villámégőkkel.

porcellán-, ét-, kávé, tea-

ugyszinte midennemű

üveg-, ivó- és likorkészleteket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítettek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Készlet: { Mindenféle nemes csemetéből mintegy 800,000 }
 " alvó szemzészéből " 1,200,000 } darab
 " vadonczéből " 15,000,000 }
 Összesen mintegy 17,000,000

Csemeték árai: { Az 1-2-3 éves, ga zdag gyökörű, életerős nemes csemeték darabja azok erőssége szerint 20 krtól 40 krig.

Nagybani árai: { 100 drb. 40 kros csemete 1 vagy 100 fajban 38 frt. }
 200 " 40 " " 1 " 100 " 36 " } 100-an-
 500 " 40 " " 1 " 100 " 34 " } ként.
 1000 " 40 " " 1 " 100 " 32 " }
 5000 " 40 " " 1 " 100 " 30 " }

A fajok legnagyobb része szektinktőlünk Bereczki Máté hírneves telepől lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül a kiadandó csemeték hcmekban nevedtek s épen azért gazdag gyökerzettel bírnak nem csak, hanem biztos fogamzásuk edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és még ezen felül igen olcsók is. A bótartalmu, csiros kiállítású és minden tekintetben tájékoztató nagy árjegyzék kívánatra bérmentve küldök.

Képes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

SCHMIDT J. C.

Ő felsége a császár és király udvari szállítója Erfurt, Németország.

ERFURT.

Képes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

Magtermelő. Mezőgazdasági vetőmagvak külön termesztése.

Ajánlok minden tekintetben valódi és magasfoku csiraképeségű vetőmagvakat budapesti raktáramból. Megrendelések directe Erfurtba intézendők.

Árak 100 kilogrammenként zsákosról.

	frt	kr.
Takarmányrépa burgundi		
sárga, „Ekendorfi“ óriás henger	18	—
vörös, „ „ „ „ „	18	—
sárga lapos, kerek „Okerendorfi“	20	—
vörös vastag, mammot	18	—
sárga javított óriás o'ajbogyó	18	—
Czukorrépa „Imperial“ fehér	22	—
Takarmány-murok vagy sárgarépa		
fehér, zöldfejű óriás	30	—
narancssárga	29	—
Vöröshere thuringiai, arankamentes	56	—
Perjefűmag legnehezebb angol	22	—
legnehezebb olasz	24	—
Fűmag-keverék állandó legelők részére, legjobb összeállításban nedves talajra	36	—
száraz talajra	35	—

	frt	kr.
Angol takarmányrépa (Turnips)		
sargabúsú óriás	72	—
fehérbúsú „ „ „ „ „	63	—
„ „ kerek	58	—
Tarlórépa hosszú fehér	42	—
vörösféjű, gömbölyű	—	—
Télirepcze thuringiai, hegyi	24	—
Árpa javított gyémánt	15	—
„ „ „Golden Melon“	15	—
Zab legkorábbi „Colombus“	27	—
valódi „Anderbecker“	15	—
Rozs nyári „Schlaraffen“ (1896. Schmidt J. C. újbóli tenyésztése) 5 kg-os postacsomagokban, minden postaállomásra bérmentve	frt 3.50	—
nyári thuringiai	15	—
Káposzta valódi „Braunschweigi“ (különösen tömeges termesztésre ajánlható.) 5 kg-os postacsomagokban, minden postaállomásra bérmentve	205	—
	frt 11.—	—

DE

fizetési árak
M e g j e

Közokt

(—s.) A évi előirány vesz föl ki ami kétségk Hiszen kéts lákba tett b és a tőke a resen és kar

Mindazo adásoknak — nem volt es ben — biz amennyit ku mének, mert szerény keret nek meg. Az véve a közm désében elő a megjelöl in való fejleszté sének biztosí uj alkotások sorával talál kább oda írá tekben a tev eredményeseb hogy bővítsek A felüle immár elodáz nősen iskolái az önálló gon teremteni. E

A DEBRECZ

E Irt

Tegnap e tértem, az aszt tam. Amolyan rózsaszínű szal Mindjárt f napos rajta a k A háziass bakfis leánya, hogy mig én t gason asztalom felkutassa még Hát ennek heted, hogy én tudtam meg, h kor megirható epilógot is. Mintha en aki a mi szere történetét egy k resztül huzta s sem költeményt vedt háromez kastélyal, teljes Először ug uralkodó névka telen lobbant lá